

Józef Borzyszkowski

"Zbigniew Nowak : bio-bibliografia",
oprac. Lidia Pszczółkowska, Gdańsk
2002 : [recenzja]

Acta Cassubiana 4, 337-338

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JÓZEF BORZYSZKOWSKI

**ZBIGNIEW NOWAK. BIO-BIBLIOGRAFIA,
OPRAC. L. PSZCZÓŁKOWSKA, GDAŃSK 2002,
SS. 75**

Staraniem i nakładem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Oddział w Gdańsku, funkcjonującego głównie przy Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego w Gdańsku powstała kolejna cenna pozycja – bio-bibliografia profesora Zbigniewa Nowaka, pracownika i długoletniego dyrektora Biblioteki Gdańskiej PAN oraz współtwórcy dorobku bibliotekoznawstwa gdańskiego. Sygnalizowana publikacja opracowana przez Lidię Pszczółkowską, pracownika naukowego Biblioteki Gdańskiej PAN, zawiera: *Wykaz czasopism*, w których profesor publikował, *Wykaz skrótów*, *Życiorys*, *Bibliografię podmiotową*, w tym: *Publikacje zawarte*, *Publikacje zamieszczone w wydawnictwach ciągłych i czasopismach*; *Recenzje*, *Prace edytorskie i redakcyjne*, *Prace magisterskie wykonane pod kierunkiem Profesora*, *Prace doktorskie wykonane pod kierunkiem Profesora*, *Indeks przedmiotowy do prac Profesora* i *Indeks przedmiotowy do prac magisterskich*. Poza zawartością poszczególnych fragmentów również ciekawe są ilustracje, a wyjątkowo pięknie przedstawia się strona graficzna omawianej publikacji.

Prezentowane wydawnictwo stanowi przykład dobrej pracy autorskiej i bohatera, swoiste uhonorowanie działalności zawodowej i działalności społecznej Z. Nowaka, długoletniego prezesa Oddziału Gdańskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Można je przyjąć także jako przyczynek do figurującej wśród pilnych zadań nie tylko Instytutu Kaszubskiego „Bibliografii kaszubskiej”. Warto podkreślić, że wśród czasopism (48 tytułów), na łamach których publikował Z. Nowak, znajdują się także „Kaszëbë” i „Pomerania” obok licznych innych czasopism regionalnych i ogólnokrajowych. Na łamach tych drugich autor prezentował także najczęściej problematykę gdańsko-pomorską. Znamienne, że kaszubskie pozycje znajdują się wśród pierwszych publikacji Z. Nowaka. Na drugiej pozycji z ogólnego zbioru 334 prac, uwzględnionych w omawianej książce, znajduje się artykuł z 1958 r. pt. *Sprawa kaszubska na Kongresie Słowiańskim w Pradze w roku 1848* („Kaszëbë”, 1958, nr 13). Na pozycji 5 jest artykuł pt. *Szwajcaria Kaszubska, A.D. 1898* (o reportażu sprzed 60 lat) – „Kaszëbë”, 1959, nr 2. Jednakże głównym przedmiotem badań i publikacji Z. Nowaka są dzieje książki i drukarstwa. bibliotek i kultur w Gdańsku i na Pomorzu oraz związana z nimi biografisty-

ka, obejmujące epokę odrodzenia; czasy nowożytne i dzieje najnowsze. Jest on współpracownikiem – współautorem m.in. *Polskiego słownika biograficznego* oraz *Słownika biograficznego Pomorza Nadwiślańskiego*, w którego Komitecie Redakcyjnym po śmierci prof. Stanisława Gierszewskiego przejął funkcję przewodniczącego – redaktora. Jego autorstwa jest m.in. biogram Mariana Pelczara (1905-1983), zasłużonego organizatora i dyrektora Biblioteki Gdańskiej PAN od 1945 roku, publikowany w różnych wersjach, w tym jako wspomnienie pośmiertne na łamach „Pomeranii” (1983, nr 7).

Z. Nowak ma w swoim dorobku również sporo prac edytorskich i znaczący udział w opracowaniu *Historii Gdańska*, t. 3, Gdańsk 1993, pod red. E. Cieślaka.

Na uwagę zasługują także prace jego magistrów. Tematy niektórych z nich są tak ciekawe, że chciałoby się widzieć je w postaci druku, np.:

– *Aleksander Krawczyński – pionier księgarstwa w wyzwolonym Gdańsku* (autor – Hadrysiak – bez imienia?),

– *Alfons Mańkowski jako historyk kultury i jej krzewiciel na Pomorzu* (L. Wojciechowska),

– *Gdańsk jako ośrodek produkcji polskich kancjonałów w XVI-XIX wieku* (H. Pawlik),

– *Rękopiśmienne polskie diariusze, wspomnienia i pamiętki z XX wieku w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN* (E. Ogorzelska),

– *Władysław Pniewski jako historyk kultury, wydawca i bibliograf* (B. Andrulewicz),

– *Zbiór starych druków w klasztorze sióstr benedyktynek w Żarnowcu* (E. Jesipowicz),

– *Drukarnia „Gazety Kartuskiej” w latach 1922-1939* (R. Olszewska),

– *„Kaszëbë” (1957-1961): zarys monograficzny wraz z bibliografią zawartości* (D. Stypik),

– *„Kleka” – charakterystyka i bibliografia zawartości* (E. Słupecka),

– *„Pomerania” – organ Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego: 1963-1980 [zarys monograficzny]* (E. Wiśniewska),

– *Charakterystyka i zawartość „Teki Pomorskiej”* (D. Kowalska),

– *Wejherowskie gazetki szkolne okresu międzywojennego (1918-1939) wraz z bibliografią zawartości* (M. Bebic),

– *Kalendarz Gdański 1970-1990: monografia bibliograficzna* (A. Łopuszko).

Szkoda, że omawiana publikacja nie zawiera informacji dotyczących dalszych losów wspomnianych prac. Nie chce mi się wierzyć, żeby żadne z nich, a zwłaszcza te ostatnie, dotyczące czasopism kaszubsko-pomorskich, wraz z bibliografią ich zawartości, tak cenne i poszukiwane, nie doczekały się dopracowania redakcyjnego i publikacji. Na tego rodzaju opracowania czeka także redakcja „Acta Cassubiana”.